

Utjecaj Covid-19 pandemije na broj aktivnih članova u sportskim klubovima

Iličić, Jakov

Master's thesis / Diplomski rad

2021

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Kinesiology / Sveučilište u Zagrebu, Kineziološki fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:117:352670>

Rights / Prava: [Attribution 4.0 International](#)/[Imenovanje 4.0 međunarodna](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-10-04**

Repository / Repozitorij:

[Repository of Faculty of Kinesiology, University of Zagreb - KIFoREP](#)

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU

KINEZIOLOŠKI FAKULTET

(studij za stjecanje akademskog naziva:

magistar kineziologije u edukaciji i jedrenje)

Jakov Iličić

**UTJECAJ COVID-19 PANDEMIJE NA BROJ
AKTIVNIH ČLANOVA U SPORTSKIM
KLUBOVIMA**

Diplomski rad

Mentor:

izv. prof. dr. sc. Nikola Prlenda

Zagreb, lipanj 2021.

Ovim potpisima se potvrđuje da je ovo završena verzija diplomskog rada koja je obranjena pred Povjerenstvo, s unesenim korekcijama koje je Povjerenstvo zahtijevalo na obrani te da je ova tiskana verzija istovjetna elektroničkoj verziji predanoj u Knjižnici.

Mentor:

Izv. prof. dr. sc. Nikola Prlenda

Student:

Jakov Iličić

Sadržaj

1. UVOD	1
2. PROBLEM I CILJ ISTRAŽIVANJA	3
3. METODE RADA	3
3.1 Uzorak ispitanika.....	3
3.2 Opis varijabli	5
3.3 Opis protokola	6
3.4 Metode obrade podataka.....	6
4 REZULTATI	6
4.1 Broj aktivnih članova sportskih klubova	7
4.2 Covid-19 i sportski klubovi	10
4.3 Odnos provedenog vremena na otvorenom i zatvorenom prostoru.....	13
5. RASPRAVA	15
6. ZAKLJUČAK	18
7. LITERATURA	19

Utjecaj Covid-19 pandemije na broj aktivnih članova u sportskim klubovima

Sažetak

Zarazni virus SARS-CoV-2 razlog je što je u 2020. godini došlo do naglih promjena u svakodnevnom životu ljudi, gradova, država i čitavog svijeta. Obavezna socijalna distanca, nošenje maski i ograničen boravak u zatvorenim prostorima koji su predstavljali mjesto visokog rizika zaraze doveli su do ograničavanja rada svih sportskih klubova koji su se morali brzo snaći i prilagoditi kako bi nastavili s radom.

Kako bismo saznali posljedice pandemije uzrokovane virusom SARS-CoV-2 u hrvatskom sportu, provedeno je istraživanje predstavljeno u radu. Na uzorku ispitanika sportskih klubova, koje čine tajnici, treneri i predsjednici, ispunjavao se anonimni anketni upitnik. Sportski klubovi podijeljeni su na skupine prema mjestu održavanja sportskih aktivnosti – sportovi na otvorenom (16 klubova) i sportovi u zatvorenom (55 klubova). Primarni cilj diplomskog rada bio je utvrditi je li pandemija koronavirusa utjecala na promjenu broja aktivnih članova sportskih klubova u 2020 godini. Parcijalni cilj bio je prikazati moguće nastale promjene po skupinama sportova na otvorenom i sportova u zatvorenom prostoru.

Rezultati pokazuju da je ukupan broj aktivnih članova od 6 do 14 godina u promatranim klubovima 2019. godine bio 4049 članova te da je broj smanjen u 2020. godini na 2416. To je ukupno smanjenje od 40,37 %. Međutim, promatrajući odvojeno sportove na otvorenom, vidljivo je kako je kod njih zabilježen rast članova od 12 % u 2020. godini, dok su sportovi na zatvorenom zabilježili pad od 44,8% članova u 2020 godini. Razlog takve promjene 73,24 % ispitanika vidi u pandemiji uzrokovanoj virusom SARS-CoV-2. U 2020. godini vidljiva je razlika u omjeru vremena provedenog na otvorenom i zatvorenom prostoru u odnosu na 2019. godinu, gdje se kod svih sportova prosječni omjer na otvorenom povećao za 21,86 % te se za isti postotak smanjilo vrijeme provedeno u zatvorenom prostoru. Zaključno, vidljiva je veća zainteresiranost članova od 6 do 14 godina i njihovih roditelja za sportove na otvorenom i pad zainteresiranosti za sportove na zatvorenom što je pod velikim utjecajem straha od zaraze.

Ključne riječi: anketni upitnik, sportovi na otvorenom, sportovi na zatvorenom, pandemija, djeca i mladi

Impact of the Covid-19 pandemic on the number of active members in sports clubs

Abstract

The infectious virus SARS-CoV-2 is the reason why in 2020 there were sudden changes in the daily lives of people, cities, countries, and the whole world. Compulsory social distance, wearing masks and a limited indoor activity that posed a high risk of infection, led to work restrictions for all sports clubs which had to cope and adapt quickly to continue with working.

To find out more about the consequences of Covid-19 pandemic inside sports sphere this paper is carried out on respondent sample consisting of sport clubs. In which responsible members of coaches, secretary and presidents filled required anonymous questionnaire. Sport clubs were divided into groups according to the venue of sports activities- outdoor sports (16 clubs) and “Indoor sports” (55 clubs). Primary goal of this master thesis was to determine if Covid-19 influenced the change in the number of active members of sports clubs in 2020. While the secondary goal was to review changes in the groups of “Outdoor sports” and “Indoor sports”.

The results showed that the total number of active members aged 6 to 14 years in the observed clubs during 2019 was 4049, and that it was reduced in 2020 to 2416 members, which is a total decrease of 40.37% members. However, looking at outdoor sports separately they recorded an increase in members of 12% in 2020, while indoor sports recorded a decline of 44.8% of members in 2020. The reason for such a change, 73.24% of respondents believe that the cause is Covid-19 pandemic. In 2020, there is a visible difference in the ratio of time spent outdoors and indoors compared to 2019, where the average ratio of outdoors increased by 21.86% and the time spent indoors decreased by the same percentage. In conclusion, there is a greater interest of members aged 6 to 14 and their parents in outdoor sports and a decline in interest for indoor sports, which is greatly influenced by the fear of infection.

Key words: survey questionnaire, outdoor sports, indoor sports, pandemic, children and youth

1. UVOD

COVID-19 je bolest koju uzrokuje visoko zarazni virus SARS-CoV-2. Zbog njegova brzog širenja u svijetu tijekom 2020. godine proglašena je pandemija. Početak zaraze bilježi se u gradu Wuhan, u Kini 2019. godine u studenom mjesecu gdje je zabilježen prvi slučaj zaraze. Virus se veoma lako širi i prenosi s osobe na osobu, primarno bliskim kontaktom kapljicama koje su posljedica razgovora, kihanja ili kašljanja. Virus se u samo nekoliko mjeseci pretvorio u pandemiju koja uzrokuje respiratorne simptome u oboljelih (Živković, 2020.) Problem je zaraze razdoblje za prijenos virusa, koji je najveći u prva tri dana od zaraze. Tijekom prvih nekoliko dana zaraze oboljela osoba nema nikakve vidljive simptome.

U 2020. godini virus se proširio u sve zemlje na američkom, europskom, afričkom, azijskom i australskom kontinentu, što čini virus među najzaraznijim u zabilježenoj ljudskoj povijesti. Tijekom 2020. godine u svijetu je više od trećine ukupnog stanovništva pozvano da ostane doma. U većini tih zemalja zabranjeno je i kretanje stanovnika. Cijeli svijet trpi posljedice širenja virusa, pa tako i sportska sfera. Među ostalim, odgođene su i Olimpijske igre 2020. za 2021. godinu. Na sportskim događajima zabranjeno je okupljanje publike na tribinama, brojni sportski klubovi zatvarali su se ili pronalazili improvizirana rješenja na otvorenom (Wong, 2020). Hrvatska i susjedne zemlje reagirale su na novu prijetnju pandemije koronavirusa uvođenjem strogih mjera za suzbijanje širenja virusa. Mjere su se tijekom 2020. godine regulirale ovisno o broju zaraženih osoba, a neke od mjera bile su zatvaranje obrazovnih institucija, potpuno zatvaranje zemlje, zatvaranje granica, ograničavanje kretanja unutar zemlje (Lazić, 2020). Hrvatska je u početku pandemije bila jedna od zemalja s najstrožim mjerama restrikcije, zbog toga što je žarište virusa bilo u susjednoj Italiji, koje su utjecale na navike i motivaciju za bavljenjem tjelesnom aktivnošću u ljudi. Kao posljedica sve više ljudi vježba doma ili na otvorenom primarno za svoje zdravlje bez natjecateljskog karaktera (Altavilla, 2020, Raiola, 2021). Hrvatska povučena talijanskim primjerom uvodi stroge mjere kojima se uzrokuju slične posljedice na sport i opću razinu tjelesne aktivnosti u Hrvatskoj. Promovira se socijalna distanca, nošenje maske i ostajanje doma u medijima i kroz državne službe. Potrebno je značajno više promovirati tjelesnu aktivnost uz socijalno distanciranje u medijima kako bi se spriječile negativne posljedice koje nas očekuju ako se nastavi pandemija. Pridržavanje preporučenih mjera opreza omogućava izvođenje tjelesne aktivnosti, pri čemu se osobe neće izlagati prevelikom riziku zaraze. Aktivnosti na otvorenom poput trčanja, hodanja i bicikliranja adekvatna su zamjena za aktivnosti u zatvorenom jer ne postoji

velik rizik od zaraze (Domisnki, 2020). Osim tih aktivnosti, sportovi koji se sigurno mogu provoditi bez prevelikog rizika izlaganju zarazi jesu sportovi na vodi (jedrenje, surfanje, veslanje i kanu) koje pozitivno djeluju na mentalno zdravlje, osviještenu brigu za okoliš i društvene vrijednosti (Rocher, 2020). Za vrijeme pandemije hrvatski sport mora se prilagoditi uvjetima sigurnog provođenja tjelesne aktivnosti, pogotovo u djece i mladih u kojih je bolest u velikom postotku asimptomatska, čime se rizik širenja zaraze znatno povećava. Nije poznato još točno zbog čega su djeca bez simptoma, pretpostavlja se da je zbog njihove mlade dobi imunološki sustav spreman na razne zarazne bolesti (Blekić, 2020).

U susjednoj Sloveniji nedavno je provedeno istraživanje za procjenu tjelesne aktivnosti. Zabilježili su do sad najveće smanjenje tjelesne aktivnosti u djece u posljednjih 10 godina od kad je prije 30 godina uveden nacionalni program za praćenje i bilježenje tjelesne aktivnosti djece dobi od 6 do 19 godina „SLO-fit Barometar“ (Jurak, 2021). Na stranicama HOO-a pokazani su podaci istraživanja (CroCOSI) 2015./16. godine za djecu od 8 do 9 godina gdje je pokazano kako je 35 % djece te dobi pretilo te svako drugo dijete provodi tri ili manje sati tjedno u organiziranoj tjelesnoj aktivnosti. Negativan trend smanjenja vremena za bavljenje tjelesnim aktivnostima može se ublažiti ili čak potpuno smanjiti uz suradnju medija i javnih službi, koji su do sada slali pogrešnu poruku javnosti i time sprječavali održavanje tjelesnog vježbanja, što uzrokuje više dugoročnih problema (Ganzit, 2020). Provođenje tjelesnih aktivnosti na otvorenom prostoru pokazuje se kao bolja zamjena za aktivnosti u zatvorenom, no to se još nije dokazalo kroz istraživanja. Za sad postoji potencijalna prednost aktivnosti na otvorenom koje donose brojne pozitivne promjene u mentalnim, tjelesnim i društvenim osobinama (Eigenschenk, 2019).

Ovo je prvi rad koji se fokusira na stanje sportskih klubova tijekom pandemije koronavirusa. Dosadašnja istraživanja provedena su na temelju anketa ili intervjuja roditelja i sportaša u kojima se prikazuje sve veći rast sedentarnog i smanjenje tjelesno aktivnog načina života (Dunton, 2020). Iz dosadašnjih istraživanja vidljivo je kako ograničavanjem rada sportskih centara u zatvorenom dolazi do rasta aktivnosti na otvorenom. Je li tako u Hrvatskoj i kakvo je stanje aktivnih broja članova u sportovima na otvorenom i sportovima u zatvorenom problematika je koja će se obraditi u ovom radu.

2. PROBLEM I CILJ ISTRAŽIVANJA

Pojavom i širenjem virusa SARS-CoV-2 u svijetu 2020. godine proširio se i strah od zaraze. U svim zemljama otkazani su brojni društveni događaji, zatvoreni sportski klubovi, stopirana sportska natjecanja od kojih su, među ostalima, i Olimpijske igre. Zbog navedenog su mnogi članovi sportskih klubova prestali aktivno sudjelovati na treninzima i natjecanjima tijekom pandemije, što je uzrokovalo promjenu u broju aktivnih članova u klubovima tijekom 2020. u odnosu na 2019. godinu. Na temelju navedenog u radu je postavljen primarni cilj: utvrditi je li pandemija SARS-CoV-2 utjecala na broj aktivnih članova od 6 do 14 godina u sportskim klubovima. Sekundarni je cilj prikazati kako je koronavirus utjecao na sportove u zatvorenom, a kako na sportove na otvorenom prostoru.

3. METODE RADA

3.1 Uzorak ispitanika

Uzorak ispitanika činili su članovi sportskih klubova iz Hrvatske. Podaci su prikupljeni uz pomoć predstavnika klubova koji su odgovarali na *online* anketni upitnik. Ukupni broj klubova koji su sudjelovali u anketnom upitniku jest 76. Zatim se metodom isključivanja nepotpunih odgovora broj smanjio na konačnih 71.

Županije

Odgovori su stigli iz 16 različitih županija, od kojih je Istarska županija istaknuta s najviše uključenih sportskih klubova u ovom radu – 12 klubova (17 %). Zatim slijedi grad Zagreb, kao druga najbrojnija županija – 10 klubova (14 %), te Splitsko-dalmatinska županija kao treća županija po redu – 9 (13 %), kako je prikazano u Tablici 1.

Tablica 1. Uzorak ispitanika po hrvatskim županijama.

ŽUPANIJE:	Broj klubova:	Frekvencija odgovora:
Istarska županija	12	17 %
Grad Zagreb	10	14 %
Splitsko-dalmatinska	9	13 %
Zagrebačka županija	7	10 %
Primorsko-goranska	6	9 %
Osječko-baranjska	5	7 %

Dubrovačko-neretvanska	4	6 %
Karlovačka županija	3	4 %
Vukovarsko-srijemska	3	4 %
Zadarska županija	3	4 %
Međimurska županija	2	3 %
Požeško-slavonska	2	3 %
Brodsko-posavska	1	1 %
Krapinsko-zagorska	1	1 %
Šibensko-kninska	1	1 %
Sisačko-moslavačka	1	1 %

Funkcija u klubu

Potrebni podaci – broj aktivnih članova u sportskom klubu, implicirao je da anketu ispunjava osoba koja je morala imati pristup traženim podacima (Tablica 2.). Najviše ispitanika ubraja se u funkciju „Trenner“ s 33 odgovora. Nakon njih slijedi funkcija „Predsjednik“ s 28, funkcija „Tajnik“ sa 7 i „Član upravnog odbora“ s 3 odgovora.

Tablica 2. Uzorak ispitanika prema funkciji.

Funkcija:	Broj osoba:	Frekvencija odgovora:
Trenner	33	46 %
Predsjednik	28	39 %
Tajnik	7	10 %
Član upravnog odbora	3	4 %

Sport

Uspješno i potpuno ispunjeni anketni upitnici stigli su od 7 različitih sportova, s ukupno 71 sportskim klubom. Džudo s 24 sportska kluba (34 %) je sport s najviše sportskih klubova. Zatim slijedi *kickboxing* sa 16 klubova (23 %), jedrenje s 11 (15 %), sportska gimnastika s 10 (14 %), ritmička gimnastika s 5 (7 %), triatlon sa 3 (4 %) i kajak/kanu s 2 (3 %) sportska kluba prikazano u Tablici 3.

Tablica 3. Uzorak ispitanika prema sportovima.

Sportovi:	Broj sportskih klubova:	Postotak udjela:
Džudo	24	34 %
<i>Kickboxing</i>	16	23 %
Jedrenje	11	15 %
Sportska gimnastika	10	14 %
Ritmička gimnastika	5	7 %
Triatlon	3	4 %
Kajak/kanu	2	3 %

3.2 Opis varijabli

Varijable je činilo 12 pitanja postavljenih u anketnom upitniku. U Tablici 4. prikazana su pitanja koja su upotrijebljena za izradu *online* anketnog upitnika.

Tablica 4. Uzorak varijabli sastavljen od 12 pitanja anketnog upitnika.

1. Vaš sport
2. Županija u kojoj se nalazi vaš klub:
3. Vaša funkcija u klubu:
4. Broj upisanih muških članova u 2019. godini. Upisati BROJ: (Napomena: od 6 do 14 godina)
5. Broj upisanih ženskih članova u 2019. godini. Upisati BROJ: (Napomena: od 6 do 14 godina)
6. Broj upisanih muških članova u 2020. godini. Upisati BROJ: (Napomena: od 6 do 14 godina)
7. Broj upisanih ženskih članova u 2020. godini. Upisati BROJ: (Napomena: od 6 do 14 godina)
8. Ako se brojevi iz 2019. i 2020. godine razlikuju, smatrate li da je ta razlika uzrokovana pandemijom SARS-CoV-2?
9. Ako je odgovor u prošlom pitanju bio "NE", označite jedno od ponuđenih odgovora ili napišite svoje obrazloženje.
10. Koliko je bilo zaraženih virusom SARS-CoV-2 za vrijeme 2020. godine u vašem klubu? Upisati samo BROJ: (Napomena: od 6 do 14 godina)
11. Koji je prosječan odnos provedenog vremena na otvorenom i zatvorenom prostoru u vašem klubu bio tijekom 2019. godine (sportski trening, kondicijska priprema, video analize, natjecanja itd.) (Napomena: od 6 do 14 godina)
12. Koji je prosječan odnos provedenog vremena na otvorenom i zatvorenom prostoru u vašem klubu bio tijekom 2020. godine (sportski trening, kondicijska priprema, video analize, natjecanja itd.) (Napomena: od 6 do 14 godina)

3.3 Opis protokola

Anketni upitnik poslan je na službene *mailove* sportskih klubova s kratkim opisom problema i cilja istraživanja. Anketa je poslana tijekom veljače i bila je otvorena sve do svibnja 2021. godine. Nakon prikupljenih odgovora u formatu tablice Excel, započeta je obrada podataka.

3.4 Metode obrade podataka

Svi podaci preuzeti su s Google obrasca u dokument Excel te se prvo izvršilo filtriranje sitnih gramatičkih pogrešaka u odgovorima kako bi se mogle primijeniti formule za obradu podataka. Upotrebljavana je metoda deskriptivne statistike te metoda frekvencije čestica. Rezultati su grafički prikazani gdje je bilo moguće.

4. REZULTATI

Sportovi su podijeljeni u skupine prema njihovu prostoru provođenja sportskih aktivnosti. Tri sporta čine skupinu sportova na otvorenom, a četiri sporta skupinu sportova u zatvorenom, kako je prikazano u Tablici 5. i Tablici 6. U skupini sportova na otvorenom ukupan broj sportskih klubova jest 16, dok je u skupini u zatvorenom 55 klubova.

Tablica 5. Prikaz podataka za skupinu „Sportovi na otvorenom“.

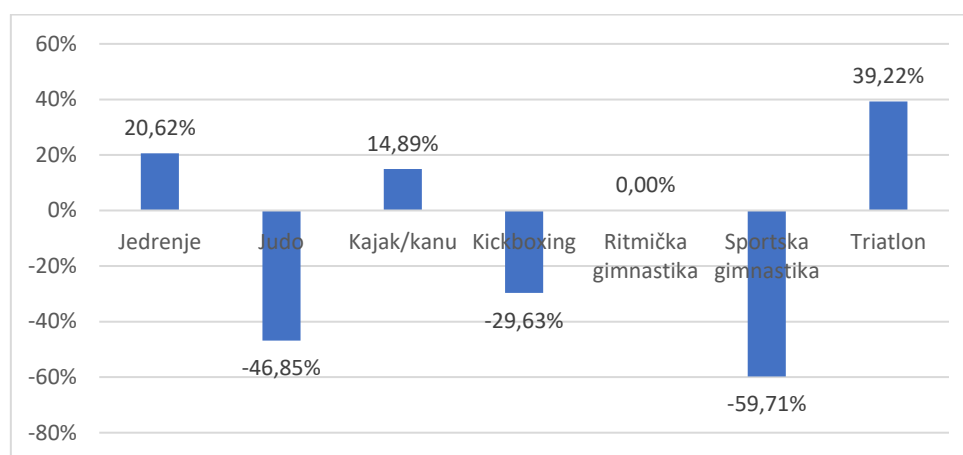
Sportovi na otvorenom (Broj klubova)	Broj članova 2019.	Broj članova 2020.	Razlika 2020. i 2019.
Jedrenje (11)	159	185	26
Kajak/kanu (2)	63	62	-1
Triatlon (3)	86	103	17
Ukupno (16):	308	350	42
Prosjek:	102.67	116.67	14

Tablica 6. Prikaz podataka za skupinu „Sportovi na zatvorenom“.

Sportovi na zatvorenom (Broj klubova)	Broj članova 2019.	Broj članova 2020.	Razlika 2020. i 2019.
Džudo (24)	1179	600	-579
Kickboxing (16)	466	337	-129
Ritmička gimnastika (5)	1036	687	-349
Sportska gimnastika (10)	1060	442	-618
Ukupno (55):	3741	2066	-1675
Prosjek:	935.25	516.5	-418.75

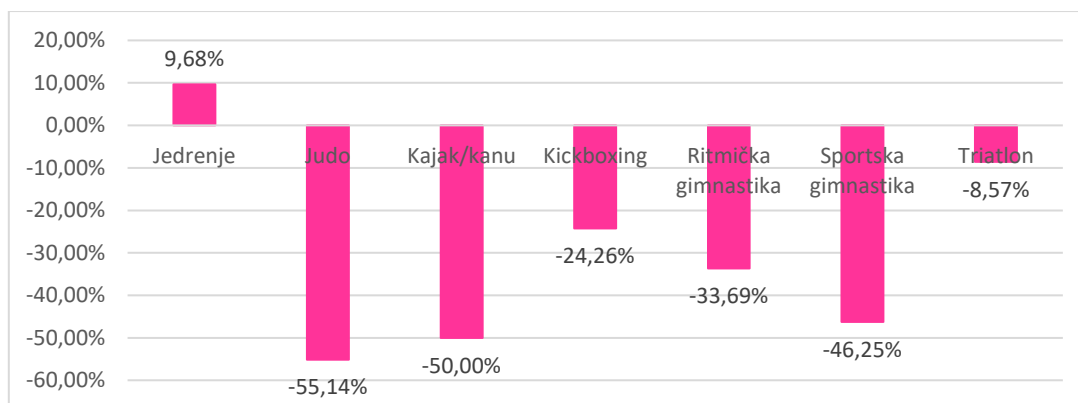
4.1 Broj aktivnih članova sportskih klubova

Ispitanici su trebali upisati broj aktivnih članova 2019. i 2020. godine te su rezultati raspoređeni po spolu. Kod podataka za muške članove zabilježen je pad u sportovima džudo (-47 %), *kickboxing* (-30 %), sportska gimnastika (-60 %). Povećanje broja aktivnih članova zabilježeno je u sportovima jedrenje (+21 %), kajak/kanu (15 %), triatlon (39 %). Dok se za uvršteni sport ritmička gimnastika gleda samo ženski spol. Podaci su prikazani u Slici 1.

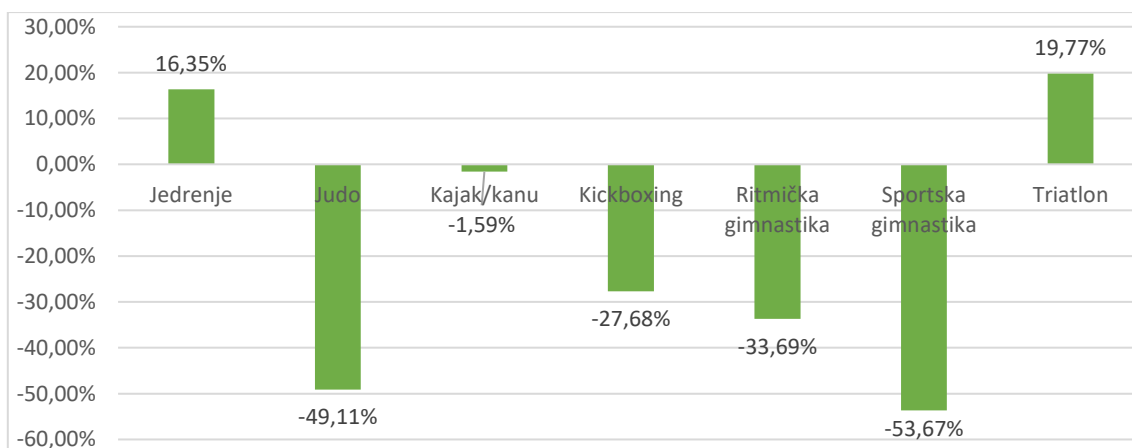
Slika 1. Prikaz promjene aktivnih muških članova od 6 do 14 godina po sportovima 2020. godine u odnosu na 2019.

Za podatke vezane za aktivne članice, sportovi koji su zabilježili smanjenje u 2020. godini jesu džudo (-55,14 %), kajak/kanu (-50 %), *kickboxing* (-24,26 %), ritmička gimnastika (-33,69 %), sportska gimnastika (-46,25 %) te triatlon (-8,75 %). Sport koji je zabilježio povećanje aktivnih članica je jedrenje (+9,68 %). Prikaz se nalazi na Slici 2.

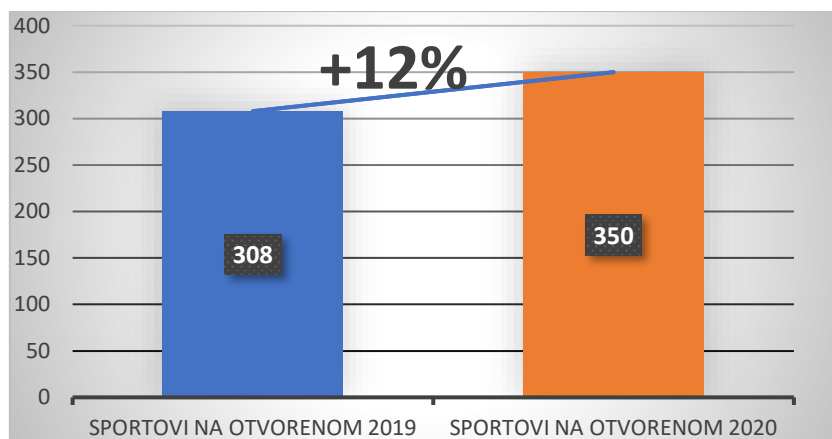
Slika 2. Prikaz promjene aktivnih ženskih članica od 6 do 14 godina po sportovima 2020. godine u odnosu na 2019.

Zatim, gledano ukupno, sportovi koji su zabilježili smanjenje aktivnih članova u 2020. godini jesu džudo (-49,11 %), kajak/kanu (-1,59 %), *kickboxing* (-27,68 %), ritmička gimnastika (-33,69 %), sportska gimnastika (-53,67 %). Sportovi koji su zabilježili rast jesu jedrenje (+16,35 %) i triatlon (+19,77 %). Podaci su prikazani na Slici 3.

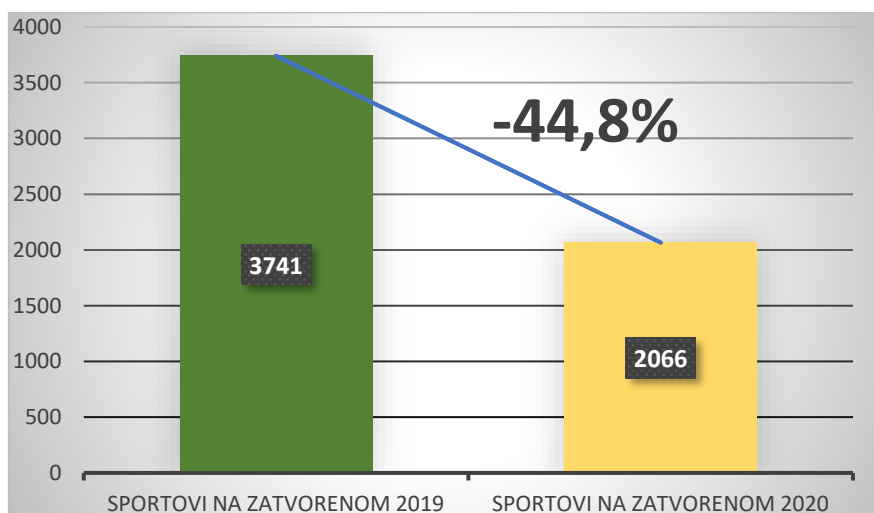

Slika 3. Prikaz promjene svih aktivnih članova od 6 do 14 godina po sportovima 2020. godine u odnosu na 2019.

Za skupinu sportovi na otvorenom zabilježen je rast ukupnog broja aktivnih članova u 2020. godini u usporedbi s 2019. godinom s 308 članova na 350, što je rast od 12 % (Slika 4.) Za skupinu sportovi u zatvorenom zabilježeno je smanjenje ukupnog broja aktivnih članova u 2020. godini u usporedbi s 2019. s 3741 člana na 2066, što je smanjenje od 44,8 % (Slika 5.)

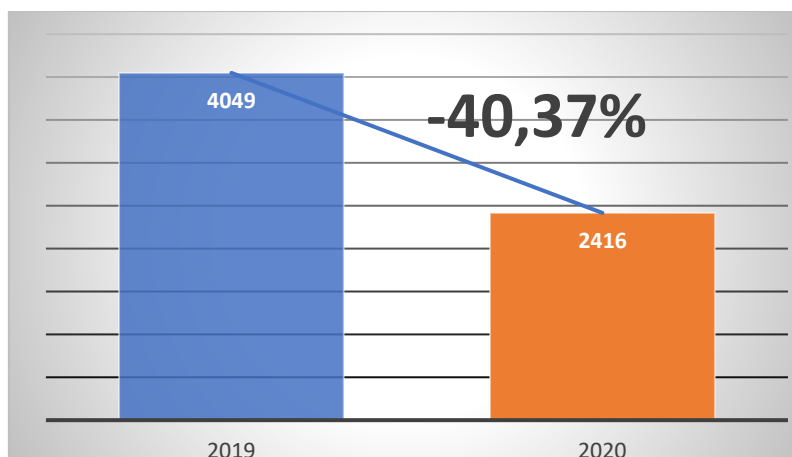

Slika 4. Skupina „Sportovi na otvorenom (16)“ u 2020. u odnosu na 2019. godinu po broju svih aktivnih članova od 6 do 14 godina.

Slika 5. Skupina „Sportovi na zatvorenom (55)“ u 2020. u odnosu na 2019. godinu po broju svih aktivnih članova od 6 do 14 godina.

Nakon detaljnog prikaza po pojedinačnim sportovima i skupinama sljedeći prikaz predstaviti će promjenu ukupnog broja aktivnih članova svih sportova u 2020. godini u odnosu na 2019. Ukupni broj članova svih sportova 2019. godine bio je 4049, dok je 2020. godine taj broj 2416 članova, što dovodi do smanjenja broja aktivnih članova od 40,37 % (Slika 6).

Slika 6. Prikaz ukupnih vrijednosti svih sportova u 2020. u odnosu na 2019. godinu po broju aktivnih članova od 6 do 14 godina.

4.2 Koronavirus i sportski klubovi

Stavovi sportskih klubova o utjecaju pandemije na broj članova

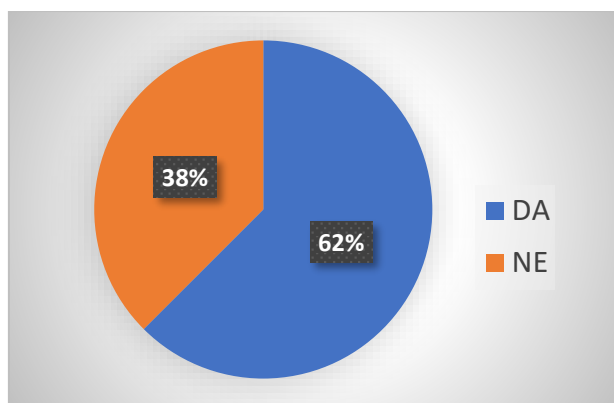
Pitanje na koje su ispitanici davali odgovore odnosilo se na promijenjeni broj članova u 2020. godini i njihovo mišljenje o utjecaju pandemije koronavirusa. Odgovori su raspoređeni po sportovima (Tablica 7).

Tablica 7. Rezultati odgovora na 9. pitanje anketnog upitnika po sportovima.

Sportovi:	Odgovor "DA":	Odgovor "NE":	DA% / NE%
Jedrenje	6	5	55 / 45
Džudo	19	5	79 / 21
Kajak/kanu	2	0	100 / 0
Kickboxing	10	6	63 / 37
Ritmička gimnastika	4	1	80 / 20
Sportska gimnastika	9	1	90 / 10
Triatlon	2	1	67 / 33
UKUPNO:	52	19	73/27

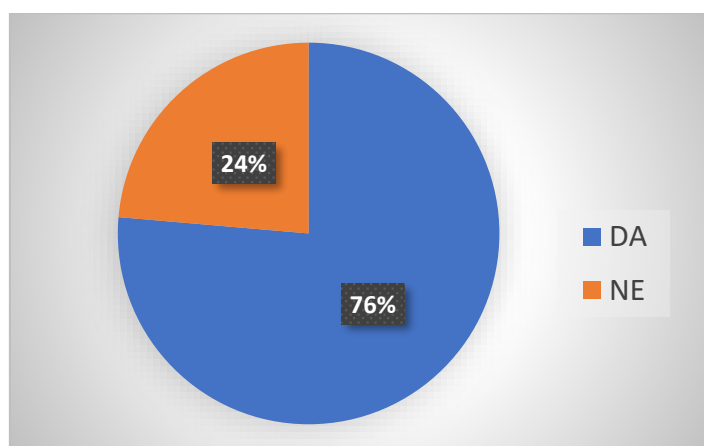
Koronavirus kao uzrok promjene broja članova po skupinama

Kod skupine sportova na otvorenom 62 % ispitanika mišljenja su da je prijetnja koronavirusa utjecala na promjenu broja aktivnih članova u 2020. godini, dok 38 % klubova u toj skupini smatra daje neki drugi razlog utjecao na promjenu broja članova kako je prikazano u Slici 7.

Slika 7. Raspodjela odgovora „DA/NE“ za skupinu „Sportovi na otvorenom“.

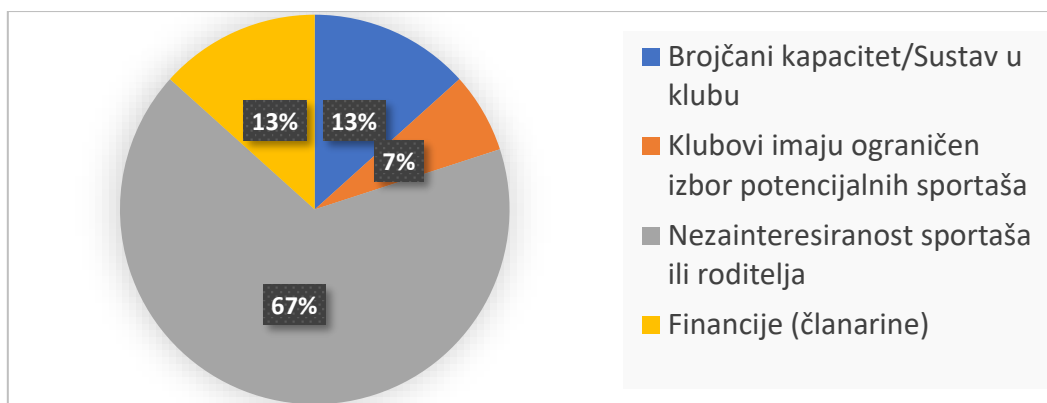
U skupini sportova u zatvorenom 76 % ispitanika smatra da je prijetnja zarazom koronavirusom utjecala na promijenjen broj aktivnih članova u 2020. godini, dok 24 % njih smatra da je neki drugi razlog odgovoran za smanjenje broja članova kako je prikazano u Slici 8.

Slika 8. Raspodjela odgovora „DA/NE“ za skupinu „Sportovi u zatvorenom“.

Ostali uzroci smanjenja broja članova

Rezultati dobiveni u odgovorima „NE“ grupirani su u četiri skupine. Sportski klubovi u najvećoj mjeri odgovorili su odgovorom „nezainteresiranost sportaša ili roditelja“ (67 %). Zatim slijede odgovori „kapacitet/sustav kluba“ i „financije (članarine)“. Na posljednjem je mjestu odgovor „ograničen izbor potencijalnih sportaša“ (7 %), kako je prikazano na Slici 9.

Slika 9. Podjela rezultata svih odgovora na 10. pitanje anketnog upitnika, onih koji smatraju da pandemija koronavirusa nije imala utjecaja na promjenu broja članova.

Broj zaraženih po sportovima

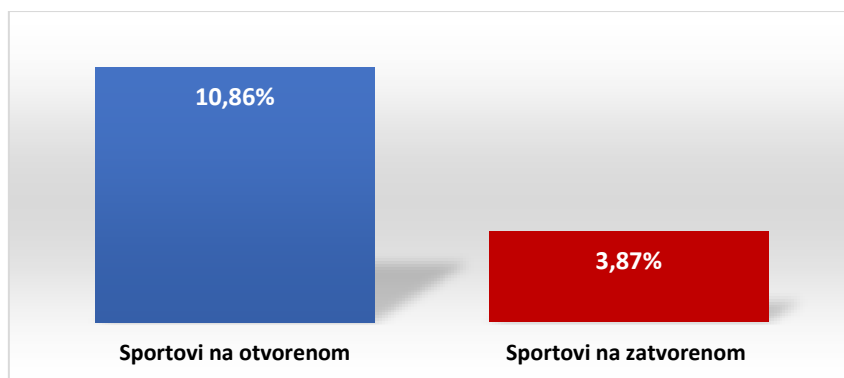
Posljednje pitanje vezano uz pandemiju koronavirusa i sportske klubove odnosilo se na broj zaraženih članova u sportskom klubu. Za svaki pojedinačni sport izračunati su deskriptivni pokazatelji prikazani u Tablici 8. Najmanji postotak zaraženih zabilježeno je u sportu kajak/kanu s 0 %, dok je najveći postotak zabilježen u jedrenju 14,05 %.

Tablica 8. Broj zaraženih virusom SARS-CoV-2 po sportovima s ukupnim i prosječnim vrijednostima.

Sport:	Broj zaraženih po sportu:	Prosjek po sportu:	Prosjek zaraženih u sportovima
Jedrenje	26	2,36	14,05 %
Džudo	37	1,54	6,17 %
Kajak/kanu	0	0	0 %
Kickboxing	24	1,5	7,12 %
Ritmička gimnastika	7	1,4	1,02 %
Sportska gimnastika	12	1,2	2,71 %
Triatlon	12	4	11,65 %
UKUPNO:	118	16,86	

Broj zaraženih po skupinama

U ovom dijelu prikazani su podaci postotka zaraženih po skupinama. U skupini sportovi na otvorenom zabilježen je postotak od 10,86 % zaraženih od ukupnog broja članova u 2020. godini, dok je u skupini sportovi u zatvorenom zabilježen postotak od 3,87 % (Slika 10).

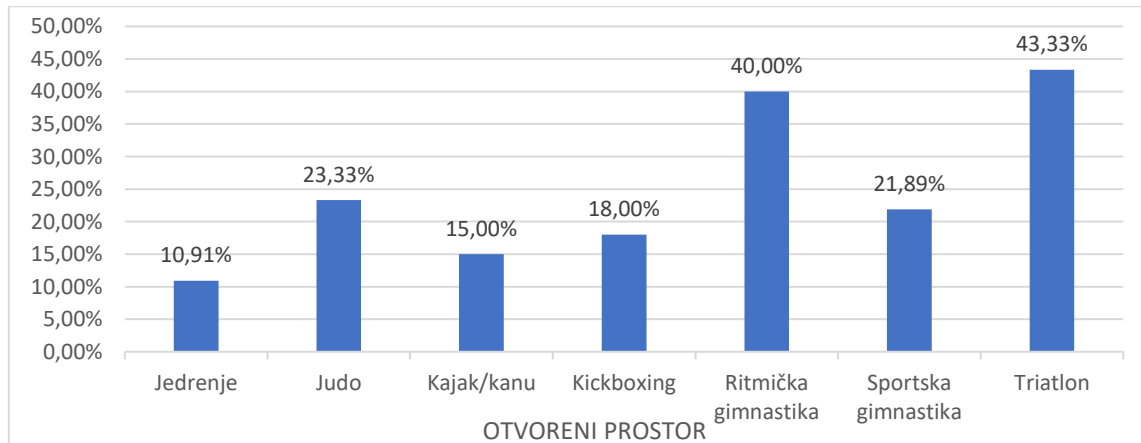

Slika 10. Prikaz udjela zaraženih članova unutar skupina.

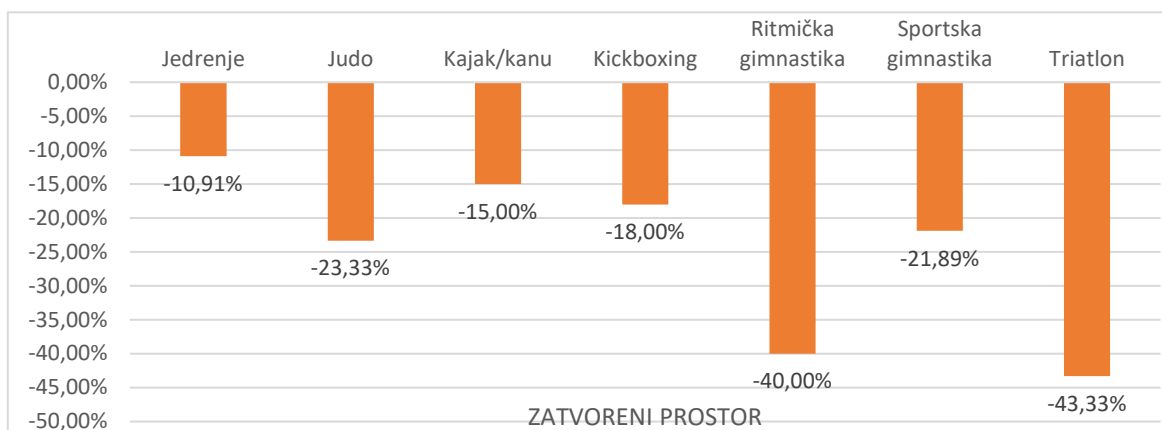
4.3 Odnos provedenog vremena na otvorenom i zatvorenom prostoru

Omjer po sportovima

Najveću promjenu zabilježio je triatlon s 43,33 % više vremena provedenog na otvorenom, odnosno manje provedenog u zatvorenom od 2019. godine. Zatim ritmička gimnastika s 40 %, džudo s 23,33 %. Sportska gimnastika s 21,89 %, *kickboxing* s 18 %, kajak/kanu s 15 % i jedrenje s 10,91 %, kako je prikazano na Slikama 11. i 12.

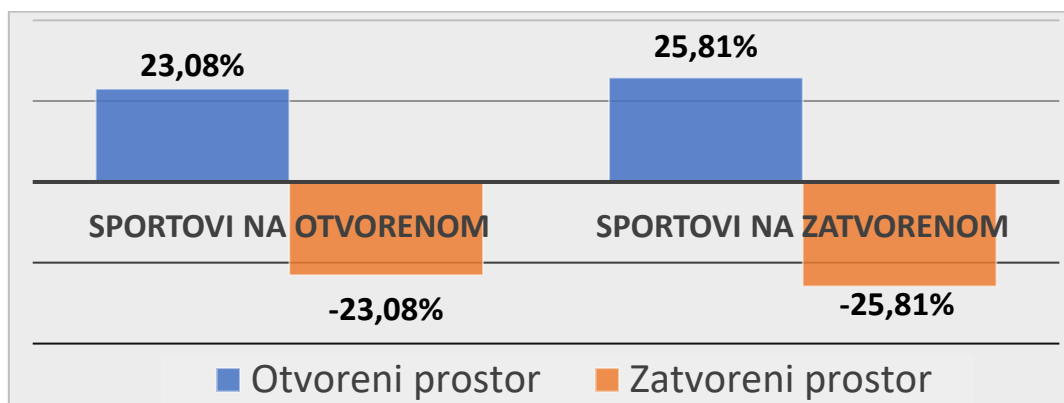
Slika 11. Povećanje provođenja prosječnog vremena na otvorenom za pojedinačne sportove tijekom 2020. godine u usporedbi s 2019.

Slika 12. Smanjenje provođenja prosječnog vremena na zatvorenom za pojedinačne sportove tijekom 2020. godine u usporedbi s 2019.

Prosjezni omjer po skupinama u 2020. godini

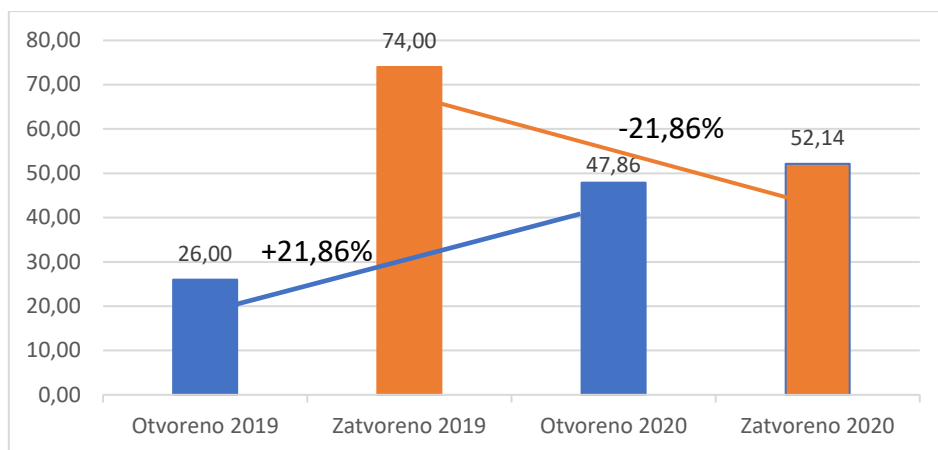
Sportovi na otvorenom povećali su udio vremena provedenog na otvorenom prostoru za 23,08 %. Među sportovima u zatvorenom dogodio se rast od 25,81 % udjela vremena provedenog na otvorenom prostoru. Rezultati su prikazani na Slici 13.

Slika 13. Rezultati omjera otvorenog i zatvorenog prostora po skupinama.

Omjer otvorenog i zatvorenog prostora u ukupnim prosječnim vrijednostima

Zabilježen je rast od 21,86 % na otvorenom prostoru i smanjenje od 21,86% na zatvorenom prostoru u 2020. godini (Slika 14).

Slika 14. Rezultati promijenjenih prosječnih vrijednosti svih sportova za omjer otvorenog i zatvorenog prostora.

5. RASPRAVA

Ukupan broj aktivnih članova od 6 do 14 godina u 2020. godini smanjio se s 4049 članova na 2416, što je smanjenje od 40,37 % od prethodne 2019. godine. U skupini sportovi na otvorenom pokazao se blagi rast broja aktivnih članova s 308 na 350 članova, što je povećanje od 12 % u odnosu na prethodnu godinu, dok je u skupini sportovi na zatvorenom došlo do značajnog pada broja članova od 44,8 % u odnosu na prethodnu godinu. Dodatna istraživanja podupiru dobivene rezultate ovog rada. Tijekom 2020. godine uz zatvaranja sportskih objekata, zabrane kretanja, socijalne distance zabilježeno je povećano provođenje vremena na otvorenom i doma (Altavilla, 2021). Usred pandemije koronavirusa bilježi se značajan pad tjelesne aktivnosti djece, mladih i odraslih (Guthold, 2018, 2020). Zabilježen je rast sedentarnog načina života djece i mladih te nedovoljna tjelesna aktivnost uzrokovana pandemijom virusa SARS-CoV-2 (Pombo, 2020). U Sloveniji, koja je među zemljama s najaktivnijom djecom u svijetu, bilježi se najveće zabilježeno smanjenje tjelesne aktivnosti djece i mladih od 6 do 19 godina u posljednjih 10 godina, a što je uzrokovano pandemijom koronavirusom (Jurak, 2021). Vidljivo je kako je tijekom 2020. strah od zaraze doveo do toga da se roditelji i njihova djeca brinu za sigurnost i zdravlje tako da ostaju izolirani doma. To je kratkotrajno rješenje jer se brojem dana u izolaciji povećava rizik od značajnog smanjenja tjelesne aktivnosti te ugrožavanja mentalnog zdravlja. Izolacija u razdoblju dužem od 10 dana utječe na povećanje posttraumatskog stresa u osoba u odnosu na one koji su bili u izolaciji

manje od 10 dana (Brooks, 2021). U radu na odraslim osobama (Raiola, 2021) prikazano je kako je došlo do smanjenja zanimanja za kompetitivne i ne kompetitivne sportove, koje su zamijenili tjelesne aktivnosti za psiho-fizički *Well-being*, što može biti mogući razlog odustajanja djece od bavljenja sportom na zatvorenom i provođenje više vremena na otvorenom s obitelji gdje je manji rizik zaraze. Ovaj rad oslanja se na podatke rada iz Australije gdje je kroz rezultate intervjuja roditelja, sportaša i trenera prikazano kako je tijekom 2020. godine došlo do smanjenja prosječne tjelesne aktivnosti sudionika, povećane obiteljske povezanosti te izazova u ponovnom privlačenju članova u sportske klubove (Elliott, 2021). Na temelju istraživanja i rezultata pretpostavlja se kako će roditelji svoju djecu prije učlaniti u sportove u kojima se tjelesna aktivnost provodi na otvorenom, s manjim rizikom od zaraze, što objašnjava zašto je došlo do rasta članova u sportovima na otvorenom.

Kod prikaza smanjenja ili povećanja broja aktivnih članova od 6 do 14 godina po spolu, samo je jedrenje zabilježilo rast u oba spola (20,62 % M i 9,68 % Ž). Rast muških članova osim jedrenja zabilježili su kajak/kanu s 14,89 % te triatlon s 39,22 %. Smanjenje muških članova zabilježili su sportska gimnastika (59,71 %), džudo (46,85 %), *kickboxing* (29,63 %). Za ženski spol svi su klubovi osim jedrenja zabilježili smanjenje broja članica, od kojih je najviše u džudu (55,14 %), zatim kajak/kanuu (50 %), sportskoj gimnastici (46,25 %), ritmičkoj gimnastici (33,69 %), *kickboxingu* (24,26 %) i triatlonu (8,57 %). Rezultat se može povezati s istraživanjima gdje se pokazalo kako ženski spol ima razvijen veći subjektivni strah od zaraze koronavirusom od suprotnog spola (Buljan Flander, 2020) što može biti razlog njihova smanjenja u 2020. godini.

Rezultati zaraženih po skupinama predstavljaju drugačiju sliku od očekivane. U ukupnom broju članova od 6 do 14 godina sportovi na otvorenom zabilježili su 10,86 % zaraženih, dok je kod sportova u zatvorenom broj zaraženih 3,87 %. Takav rezultat može biti posljedica veće aktivnosti članova u sportovima na otvorenom tijekom godine, dok su članovi iz sportova na zatvorenom zbog ograničenog rada bili manje aktivni. Drugi je razlog organiziranje ljetnih škola sportova na vodi što su sportski klubovi iz jedrenja napisali kao dodatni naputak u anketnom upitniku. Veliki broj djece i mladih tijekom ljetnih obuka miješa se sa stalnim članovima, što za posljedicu dovodi do većeg broja zaraženih članova koji su aktivni tijekom cijele godine.

Rezultati na temelju ukupnih prosječnih vrijednosti od svih sportova pokazali su kako se vrijeme provedeno na otvorenom prostoru povećalo za 21,86 %, dok se vrijeme provedeno na

zatvorenom smanjilo za 21,86 % kod svih klubova u 2020. godini u usporedbi s 2019. Rezultati pokazuju kako su se klubovi morali prilagoditi novonastaloj situaciji u Hrvatskoj uzrokovanoj pandemijom koronavirusa, u kojoj se boravak u zatvorenom prostoru smatra veća mogućnošću za prijenos virusa među ljudi. Sve veća popularnost klubova u zatvorenom posljednjih nekoliko godina omogućena je razvojem novih tehnologija gradnje čime se omogućuje sportovima na otvorenom provođenje aktivnosti u kontroliranom i zatvorenom prostoru (Bottenburg, 2010). Ovo istraživanje može se povezati s rezultatima po skupinama gdje su se prosječne vrijednosti omjera pokazale sličnim između promatranih skupina sportova. Sportovi na otvorenom povećali su prosječno provedeno vrijeme na otvorenom za 23,08%. Sportovi u zatvorenom imaju blago viši postotak od 25,81 % povećanja prosječnog vremena provedenog na otvorenom. Sport sa najvećom promjenom omjera s 43,33 % je triatlon, kao sport u skupini sportovi na otvorenom provodi treniranje discipline plivanje primarno u bazenima koji im omogućavaju kontrolirane i predvidljive uvjete. Klubovi su se morali prilagoditi tako da su se fokusirali na ostale dvije discipline te provodili plivanje na otvorenim vodama (more, jezera) kada je bilo moguće. Na temelju pokazanih rezultata u raspravi može se pretpostaviti da je pokazana veća zainteresiranost članova od 6 do 14 godina za aktivnosti na otvorenom kroz povećan broj članova u sportovima na otvorenom i većim postotkom vremena provedenom na otvorenom svih klubova tijekom 2020. godine. Takav trend povećanja aktivnosti na otvorenom za navedeni uzrast može biti uzrokovan nagovorom roditelja koji imaju značajan utjecaj na odabir sportske aktivnosti u toj dobi tijekom pandemije. Dobiveni se rezultati u ovom radu ne mogu sa sigurnošću potvrditi bez dodatnog istraživanja na većem uzorku te uključivanju različitih dobnih kategorija članova sportskih klubova.

Potencijalna su ograničenja provedenog istraživanja većinom metodološke prirode. Nesrazmjer uzoraka ispitanika sa većim brojem sportskih klubova na zatvorenom prostoru od sportskih klubova na otvorenom. Potencijalno ograničenje jest da među sportskim klubovima koji su imali vremena i zainteresiranosti za ispuniti anketni upitnik nisu oni klubovi koji su najviše pogođeni u pandemijom uzrokovanoj koronavirusom. Istraživanje je provedeno internetom, čime se onemogućava pristup anketnom upitniku ispitanicima koji nemaju pristup internetu ili nisu elektronični pismeni, čime se gubi na reprezentativnosti broja uzoraka.

6. ZAKLJUČAK

Na temelju dobivenih rezultata u ovom radu pokazano je kako je pandemija virusa SARS-CoV-2 utjecala na broj aktivnih članova što je pokazano dosadašnjim istraživanjima i dobivenim rezultatima ovog rada. Taj se utjecaj vidno razlikovao između dviju skupina sportova. Sportovi u zatvorenom zabilježili su značajan pad u broju članova u odnosu na 2019. godinu, dok su sportovi na otvorenom zabilježili blagi rast broja članova. Svi sportovi u prosjeku su provodili više vremena na otvorenom prostoru i manje vremena u zatvorenom tijekom 2020. godine. Rezultati su u skladu s dosadašnjim istraživanjima gdje je pokazana veća zainteresiranost za sportove na otvorenom kod kojih je manji rizik od zaraze i veći utjecaj roditelja u uzrasta od 6 do 14 godina. Iako je prikazan veći postotak zaraženih u sportovima na otvorenom, razlog tome može biti daleko manja aktivnost članova sportova u zatvorenom i organiziranje ljetnih škola s brojnim polaznicima sportova na otvorenom. Za buduća istraživanja potrebno je uključiti veći broj sportskih klubova s više različitih dobnih skupina, pogotovo iz skupine sportovi na otvorenom, čime će se dobiti jasnija slika stanja aktivnog broj članova za vrijeme pandemije. Dugoročno praćenje promjene broja članova na većem uzorku ispitanika različite dobi pružit će relevantne podatke u kolikoj je mjeri pandemija utjecala na povećanje broja aktivnih članova u sportovima na otvorenom.

7. LITERATURA

- Altavilla, G., Macri, I., & Esposito, G. (2021). Data collection on indoor and outdoor physical activities during the sars-covid-2 pandemic. *Journal of Physical Education and Sport*, 21, 686-691. doi:10.7752/jpes.2021.s1083
- Aydin, A. E. (2021). Expected Benefits and Perceived Barriers to Exercise During the COVID-19 Pandemic. In A. Faganel, I. Rižnar, & A. Baruca (Eds.), *Impacts and Implications for the Sports Industry in the Post-COVID-19 Era* (pp. 122-138). IGI Global. <http://doi:10.4018/978-1-7998-6780-7.ch008>
- Begović, M. (2021). Sport and COVID-19: The Case of Croatia and Serbia. In A. Faganel, I. Rižnar, & A. Baruca (Eds.), *Impacts and Implications for the Sports Industry in the Post-COVID-19 Era* (pp. 199-208). IGI Global. <http://doi:10.4018/978-1-7998-6780-7.ch013>
- Blekić, M., Miškić, B. i Kljaić Bukvić, B. (2020). COVID–19 i djeca. *Liječnički vjesnik*, 142 (3-4), 64-74. <https://doi.org/10.26800/LV-142-3-4-12>
- Blocken, B., van Druenen, T., van Hooff, T., Verstappen, P. A., Marchal, T., & Marr, L. C. (2020). Can indoor sports centers be allowed to re-open during the COVID-19 pandemic based on a certificate of equivalence? *Building and Environment*, 180 doi:10.1016/j.buildenv.2020.107022
- Bottenburg van M., Salome L. (2010) The indoorisation of outdoor sports: an exploration of the rise of lifestyle sports in artificial settings, *Leisure Studies*, 29:2, 143-160, DOI: [10.1080/02614360903261479](https://doi.org/10.1080/02614360903261479)
- Brooks SK, Webster RK, Smith LE, Woodland L, Wessely S, Greenberg N, Rubin GJ (2020) The Psychological impact of quarantine and how to reduce it: rapid review of the evidence.
- Buljan Flander, G., Galić, R., Roje Đapić, M., Raguž, A. i Prijatelj, K. (2020). Zaštitni i rizični čimbenici u prilagodbi na pandemiju COVID-19 u Republici

- Campbell JP, Turner JE (2018) Debunking the myth of exercise-induced immune suppression: redefining the impact of exercise on immunological health across the lifespan. *Front Immunol* 9:648
- Dominić, A. (2020). *Sociološki razvoj djece kroz sport* (Specijalistički diplomski stručni). Preuzeto s <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:110:600907>
- Dominski, F.H., Brandt, R. Do the benefits of exercise in indoor and outdoor environments during the COVID-19 pandemic outweigh the risks of infection?. *Sport Sci Health* 16, 583–588 (2020). <https://doi.org/10.1007/s11332-020-00673-z>
- Dunton, G. F., Do, B., & Wang, S. D. (2020). Early effects of the COVID-19 pandemic on physical activity and sedentary behavior in children living in the U.S. *BMC public health*, 20(1), 1351. <https://doi.org/10.1186/s12889-020-09429-3>
- Eigenschenk, B., Thomann, A., McClure, M., Davies, L., Gregory, M., Dettweiler, U., & Inglés, E. (2019). Benefits of outdoor sports for Society. a systematic literature review and reflections on evidence. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 16(6), 937. doi:10.3390/ijerph16060937
- Elliott, S., Drummond, M. J., Prichard, I., Eime, R., Drummond, C., & Mason, R. (2021). Understanding the impact of COVID-19 on youth sport in Australia and consequences for future participation and retention. *BMC public health*, 21(1), 448. <https://doi.org/10.1186/s12889-021-10505-5>
- Ganzit, G. P., & Regis, G. (2020). Gymnastics-sports activities: Health benefits in emergency period CoViD-19. how to organize a quick shot. [Attività ginnico-sportiva: I benefici sulla salute in periodo di emergenza CoViD-19. Come organizzare una rapida ripresa] *Recenti Progressi in Medicina*, 111(5), 297-301. doi:10.1701/3366.33411
- Guthold R., Stevens G.A., Riley L.M., Bull F.C. (2020) Global trends in insufficient physical activity among adolescents: a pooled analysis of 298 population-based surveys with 16 million participants. *Lancet Child Adolesc Health* 4(1):23–35)
- Guthold R., Stevens G.A., Riley L.M., Bull F.C., (2018) Worldwide trends in insufficient physical activity from 2001 to 2016: a pooled analysis of 358 population-based surveys with 1·9 million participants. *Lancet Glob Health* 6(10):e1077–e1086)
- https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_07_69_1394.html
- <https://www.hoo.hr/hr/>
- <https://www.who.int/>

- Jurak, G., Morrison, S. A., Kovač, M., Leskošek, B., Sember, V., Strel, J., & Starc, G. (2021). A COVID-19 Crisis in Child Physical Fitness: Creating a Barometric Tool of Public Health Engagement for the Republic of Slovenia. *Frontiers in public health*, 9, 644235. <https://doi.org/10.3389/fpubh.2021.644235>
- Lazić, N., Lazić, V. i Kolarić, B. (2020). Prva tri mjeseca COVID-19 u Hrvatskoj, Sloveniji, Srbiji i Federaciji Bosne i Hercegovine – komparativna analiza mjera za suzbijanje bolesti . *Infektološki glasnik*, 40 (2), 43-49. <https://doi.org/10.37797/ig.40.2.1>
- Lukić, Lj. i Dušek, D. (2020). Trenutna saznanja o epidemiologiji i kliničkoj prezentaciji koronavirusne bolesti 2019 (COVID-19). *Infektološki glasnik*, 40 (3), 107-112. <https://doi.org/10.37797/ig.40.3.4>
- Moore, S. A., Faulkner, G., Rhodes, R. E., Brussoni, M., Chulak-Bozzer, T., Ferguson, L. J., Mitra, R., O'Reilly, N., Spence, J. C., Vanderloo, L. M., & Tremblay, M. S. (2020). Impact of the COVID-19 virus outbreak on movement and play behaviours of Canadian children and youth: a national survey. *The international journal of behavioral nutrition and physical activity*, 17(1), 85. <https://doi.org/10.1186/s12966-020-00987-8>
- Piskač Živković, N., Zelenika Margeta, M., Kovačević, I., Ljubičić, Đ., Šribar, A., Peršec, J. i Grgurević, I. (2020). Ultrazvuk pluća kod bolesnika s COVID-19. *Medicus*, 29 (2 COVID-19), 155-159. Preuzeto s <https://hrcak.srce.hr/244322>
- Pombo, A., Luz, C., Rodrigues, L. P., Ferreira, C., & Cordovil, R. (2020). Correlates of children's physical activity during the COVID-19 confinement in Portugal. *Public health*, 189, 14–19. <https://doi.org/10.1016/j.puhe.2020.09.009>
- Raiola, G., & Di Domenico, F. (2021). Physical and sports activity during the COVID-19 pandemic. *Journal of Physical Education and Sport*, 21, 477-482. doi:10.7752/jpes.2021.s104
- Rocher, M., Silva, B., Cruz, G., Bentes, R., Lloret, J., & Inglés, E. (2020). Benefits of Outdoor Sports in Blue Spaces. The Case of School Nautical Activities in Viana do Castelo. *International journal of environmental research and public health*, 17(22), 8470. <https://doi.org/10.3390/ijerph17228470>
- Simpson RJ, Campbell JP, Gleeson M, Krüger K, Nieman DC, Pyne DB, et al (2020) Can exercise affect immune function to increase susceptibility to infection? *Exerc Immunol Rev* 26:8–22 [Return to ref 19 in article](#)

Tomažin, O. (2015). *Utjecaj sporta na rast i razvoj djece predškolskog uzrasta* (Završni rad).
Preuzeto s <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:137:619964>

Wong, A. Y. -, Ling, S. K. -, Louie, L. H. -, Law, G. Y. -, So, R. C. -, Lee, D. C. -, . . .
Yung, P. S. -. (2020). Impact of the COVID-19 pandemic on sports and
exercise. *Asia-Pacific Journal of Sports Medicine, Arthroscopy, Rehabilitation and
Technology*, 22, 39-44. doi:10.1016/j.asmart.2020.07.006